
Obsah

Úvod	5
1 Vývojové úvahy	7
1.1 O normálním vývoji v dětství	7
1.2 Vývojové fáze	8
1.3 Vývoj sebeúcty	11
1.4 Vývoj v dospělosti	12
1.5 Vývoj rodiny	13
1.6 Další literatura	13
2 Příčiny psychiatrických poruch v dětském věku	15
2.1 Genetické faktory	15
2.2 Nitroděložní nemoci a zranění	16
2.3 Nemoci a jiná poškození mozku	17
2.4 Vliv temperamentu – osobnostní faktory	17
2.5 Faktory prostředí	18
2.6 Multifaktoriální příčiny vzniku poruch	20
3 Klasifikace psychiatrických poruch v dětském věku	21
3.1 Klasifikace Americké psychiatrické společnosti	22
3.2 Diagnostický manuál Světové zdravotnické organizace	23
3.3 Souhrn	24
4 Epidemiologie	25
4.1 Klasické studie	25
4.2 Následné studie	26
4.3 Souhrn	27

5	Vyšetření dětí a jejich rodin	29
5.1	Pohovor s rodinou	30
5.2	Vývojová anamnéza	37
5.3	Vyšetření dítěte	37
5.4	Tělesné vyšetření	42
5.5	Další zdroje informací	42
5.6	Psychologické testy	42
5.7	Jiné testy a vyšetřovací metody	45
5.8	Závěr vyšetření a formulace nálezu	45
6	Poruchy chování a opozičního vzdoru	47
6.1	Definice a klasifikace	47
6.2	Prevalence	48
6.3	Příčiny	48
6.4	Popis klinického obrazu	52
6.5	Specifické příznaky	55
6.6	Delikvence mladistvých	57
6.7	Přidružené poruchy	57
6.8	Léčba	58
6.9	Prognóza	60
7	Hyperkinetické a pozornostní poruchy	61
7.1	Definice a prevalence	61
7.2	Příčiny	63
7.3	Klinický obraz	63
7.4	Vyšetření a léčba	64
7.5	Prognóza	66
8	Úzkostné poruchy	67
8.1	Definice a klasifikace	67
8.2	Prevalence	68
8.3	Příčiny	68
8.4	Klinický obraz	71
8.5	Upozornění	75
8.6	Odmítání docházky do školy („školní fobie“)	76
8.7	Jiné neurotické poruchy: neurastenie	77
8.8	Léčba	77
8.9	Prognóza	79
9	Směšené poruchy chování a emocí	81
9.1	Klinický obraz	82
9.2	Léčba	82
9.3	Prognóza	82

10 Afektivní poruchy, suicidium a dystymie	85
10.1 Klasifikace	85
10.2 Deprese v dětství a dospívání	86
10.3 Prevalence	86
10.4 Příčiny	86
10.5 Deprese	87
10.6 Suicidium, suicidální chování a úmyslné sebepoškozování	88
10.7 Mánie a manické stavy	90
10.8 Bipolární poruchy (dříve nazývané maniodepresivní psychózy)	90
10.9 Dystymie	91
10.10 Cyklotymie	91
10.11 Léčba	91
10.12 Prognóza	93
11 Pervazivní vývojové poruchy	95
11.1 Prevalence	96
11.2 Příčiny	96
11.3 Autismus	97
11.4 Atypický autismus	99
11.5 Aspergerův syndrom (AD – Asperger’s disorder)	99
11.6 Rettův syndrom (MKN-10), Rettova porucha (DSM-IV-TR) ..	101
11.7 Dezintegrační porucha v dětství	101
11.8 Jiné pervazivní vývojové poruchy	101
11.9 Neverbální poruchy učení (NLD – Non-verbal Learning Difficulties)	102
11.10 Léčba	102
11.11 Další možnosti léčby	103
11.12 Prognóza	104
12 Specifické vývojové poruchy	107
12.1 Problémy s řečí a jazykem (MKN-10) a komunikační poruchy (DSM-IV-TR)	108
12.2 Poruchy čtení a hláskování	108
12.3 Problémy s počítáním	110
12.4 Vývojová porucha motorické funkce	110
12.5 Smíšená specifická vývojová porucha	111
13 Schizofrenie a jiné psychózy v dětství	113
13.1 Schizofrenie s časným začátkem	114
13.2 Prognóza	117
13.3 Schizoafektivní porucha	118
13.4 Akutní přechodná psychotická porucha (MKN-10) a krátká psychotická porucha (DSM-IV-TR)	118
13.5 Toxické stavy zmatenosti a delirantní stavy	118

14	Enuréza a enkopréza	121
14.1	Enuréza	121
14.2	Enkopréza	123
15	Reakce na psychickou zátěž, poruchy přizpůsobení	129
15.1	Poruchy přizpůsobení	129
15.2	Posttraumatická stresová porucha (PTSD – Post-traumatic stress disorder)	131
15.3	Akutní stresová reakce (MKN-10) a akutní stresová porucha (DSM-IV-TR)	133
16	Jiné psychiatrické syndromy	135
16.1	Poruchy osobnosti	135
16.2	Psychosexuální problémy	136
16.3	Jiné psychosexuální problémy	138
16.4	Tiky a Tourettův syndrom	138
16.5	Koktání	141
16.6	Elektivní mutismus (MKN-10) a selektivní mutismus (DSM-IV-TR)	142
16.7	Kleinův-Levinův syndrom	144
16.8	Syndrom epizodické ztráty kontroly neboli intermitentní explozivní porucha	144
16.9	Předstíraná porucha v zastoupení (Factitious illness by proxy)	145
17	Vztahy mysli a těla	147
17.1	Vliv těla na mysl	147
17.2	Působení mysli na tělo	148
17.3	Úvahy o psychosomatice v dětské psychiatrii	148
17.4	Astma	149
17.5	Poruchy příjmu potravy	150
18	Psychiatrie raného věku	155
18.1	Poruchy v raném a předškolním věku	157
18.2	Poruchy smyslové regulace	157
18.3	Poruchy spánku	158
18.4	Poruchy příjmu potravy a růstové poruchy	161
18.5	Deprese	164
18.6	Agresivní poruchy chování	164
18.7	Psychiatrická léčba v raném věku	164
19	Specifické problémy dospívání	165
19.1	Epidemiologie	166
19.2	Nevyřešené dětské poruchy	166
19.3	Poruchy vznikající v pubertě a dospívání	168

19.4	Poruchy vznikající v dospívání	174
19.5	Poruchy dospělého typu vznikající v adolescenci	174
19.6	Suicidální chování v dospívání	175
19.7	Léčebné přístupy	177
19.8	Prognóza	177
20	Psychiatrické poruchy u mentálně retardovaných dětí	179
20.1	Epidemiologie psychiatrických poruch u mentálně retardovaných	180
20.2	Klinické souvislosti mentální retardace a její příčiny	180
20.3	Typy mentální retardace	182
20.4	Léčebná opatření	183
20.5	Léčebné přístupy	184
20.6	Několik dalších poznámek k léčebným opatřením	185
20.7	Prognóza	185
21	Zneužívání dětí a zanedbávání péče	187
21.1	Okolnosti zneužívání a zanedbávání péče	187
21.2	Epidemiologie	188
21.3	Příčiny	189
21.4	Další souvislosti zneužívání a zanedbávání péče	190
21.5	Klinické úvahy	191
21.6	Role psychiatra	193
21.7	Několik poznámek k terapii zneužívajících a zanedbávajících rodin	194
21.8	Prognóza	194
22	Léčebné přístupy	197
22.1	Léčebné cíle	197
22.2	Individuální psychoterapie	198
22.3	Rodičovská terapie a rodičovské poradenství	200
22.4	Rodinná terapie	201
22.5	Skupinová terapie	202
22.6	Behaviorální terapie	202
22.7	Farmakoterapie	204
22.8	Hypnóza a hypnoterapie	208
22.9	Denní stacionáře	211
22.10	Nemocniční a ústavní léčba	212
22.11	Vzdělávací programy	212
22.12	Logopedická léčba	213
22.13	Odejmutí dítěte z rodičovské péče	213
22.14	Dětské psychiatrické konziliární a poradenské služby	214

23	Prevence	215
23.1	Primární prevence	216
23.2	Metody primární prevence	219
23.3	Sekundární prevence	221
23.4	Terciární prevence	221
23.5	Závěr	222
	Literatura	223
	Rejstřík	241